

REFERAT Psykiatri- og socialudvalget 2018-2021 d. 13-08-2019

Mødedato Tirsdag d. 13. august 2019 kl. 15:00

Mødested Regionshuset, mødelokale 3

Mødedeltagere Thies Mathiasen, O, Morten Brixtofte Petersen, B, Bente Gertz, A, Pia
Tørving, A, Annette Blynél, F, Anne-Marie Palm-Johansen, O, Gitte
Frederiksen, V, Mette Bossen Linnet, V, Ulrik Sand Larsen, V

Indholdsfortegnelse

Ny psykiatriplan.....	3
Tilsyn på socialområdet.....	7
Tolkegebyr.....	10
Årsberetning 2018 fra Patientkontoret i Region Syddanmark.....	12
Forslag til mødekalender 2020.....	13
Mødekalender 2019.....	14
Eventuelt.....	15

Punkt 1: Ny psykiatriplan

18/53230

Resumé

Forelæggelse af udkast til psykiatriplan 2020-2024 med henblik på høring.

Sagsfremstilling

Regionsrådet i Region Syddanmark besluttede i forbindelse med budgetforliget for 2019, at der skulle udarbejdes en ny psykiatriplan for Region Syddanmark. Psykiatriplanen skulle blandt andet indeholde overvejelser omkring den psykiatriske behandlingskapacitet. Der forelægges nu et udkast til psykiatriplan 2020-2024 med henblik på høring.

Den hidtil eksisterende plan for psykiatrien fra 2008 – ”Fremtidens psykiatri” – havde særlig fokus på at sikre den strukturelle og organisatoriske fordeling og placering af opgaver og funktioner samt at samle og øge specialiseringen og skabe én indgang for patienten mv.

Behandlingen af psykisk sygdom er nu samlet i nye byggerier med afdelinger med højere grad af specialisering. Behandling på hovedfunktionsniveau understøttes af regionsfunktioner og højt specialiserede funktioner. Tilgængeligheden i den ambulante psykiatri er øget og udbygget med udgående tilbud. Der er også sket væsentlige forbedringer på akutområdet inkl. beslutning af opstart af akut udrykningstjeneste centrale steder i Region Syddanmark. Med strukturen overordnet på plads skal den nye plan i endnu højere grad sætte spot på indholdssiden.

Foreliggende udkast til psykiatriplan 2020-2024 til høring samler både eksisterende og nye indsatser og sikrer et langsigtet fokus og en klar strategisk retning. Med udkast til psykiatriplan 2020-2024 er der lagt til op en samlet strategi, der sikrer et langsigtet fokus og en klar strategisk retning.

Udkast til psykiatriplan 2020-2024 formulerer en række konkrete anbefalinger til indsatser, som skal realiseres i løbet af planperioden. Indsatserne er grupperet under 6 temaer, som er udvalgt af regionsrådet forud for den brede involveringsproces i foråret 2019.

Processen

På regionsrådets møde den 28. januar 2019 drøftedes oplæg til den indholdsmæssige ramme for den nye psykiatriplan. På baggrund af regionsrådets drøftelse formuleredes 6 temaer som fokusområder i psykiatriplanen:

1. Patienter og pårørende
2. Lighed i sundhed
3. Sammenhæng og forebyggelse
4. Bedre behandling – forskning, kvalitet og udvikling
5. Kapacitet og organisering
6. Fastholdelse, rekruttering og kompetenceudvikling

Psykiatri- og socialudvalget drøftede efterfølgende de 6 temaer i foråret 2019. Sideløbende hermed har patient- og pårørenderepræsentanter, medarbejdere og øvrige samarbejdspartnere bidraget med input til den fremtidige plan. Det er sket via en række café-møder med deltagelse af lokale patient- og pårørenderåd, Psykiatrisygehusets medarbejdere samt medlemmer af psykiatri- og socialudvalget. Regionsrådet var desuden vært ved en konference den 8. maj 2019 med fokus på fremtidens psykiatri. Her deltog patient- og pårørendeorganisationer, fagfolk fra Psykiatrisygehuset, samarbejdspartnere fra kommuner, praksissektor mv. Input fra disse arrangementer er indarbejdet i psykiatriplanen.

De centrale anbefalinger i udkast til psykiatriplan 2020-2024

Region Syddanmark lægger vægt på, at mennesker med psykisk sygdom får det bedst mulige behandlingsforløb, og at den enkelte og dennes pårørende føler sig støttet i sygdomsforløbet.

Regionsrådet arbejder frem mod 2025 helt overordnet for, at mennesker med psykisk sygdom mødes som ligeværdige partnere med indflydelse på egen behandling – og tilbydes et rettidigt, tilstrækkeligt, sammenhængende og recovery-orienteret patientforløb af høj kvalitet.

Recovery som grundlæggende tilgang til arbejdet med mennesker med psykisk sygdom skal give håb for fremtiden og håb om, at det er muligt at komme sig ved aktivt selv at tage del i at forbedre egen situation. Det er ambitionen, at den recovery-orienterede tilgang bliver en naturlig del af kulturen og af udredning, pleje, behandling og rehabilitering.

Det er en selvstændig målsætning i udkast til psykiatriplan 2020-2024 at sætte fokus på ulighed i sundhed. FN's verdensmål nummer 10 peger på, at ulighed i sundhed skal reduceres. Region Syddanmark har allerede gennem sundhedsaftalen med de 22 kommuner formuleret en fælles ambition herfor. I foreliggende udkast til psykiatriplan 2020-2024 sætter Region Syddanmark yderligere fokus på at bekæmpe ulighed i sundhed og den store overdødelighed hos mennesker med psykisk sygdom. Region Syddanmark vil bl.a. sætte fokus på forebyggelse og behandling af somatisk sygdom hos psykiatriske patienter.

Region Syddanmark har formuleret 38 anbefalinger i udkast til psykiatriplan 2020-2024 til høring:

Tema 1 patienter og pårørende – styrke indsatsen for patienter og pårørende gennem:

1. Uddannelse af 100 nye peers
2. Fordobling af antallet af peer på afdelingerne og ansættelse af forældre peers
3. Flere patienter tilbydes patientstyret indlæggelse
4. Fælles beslutningstagning som rammen for patientstyret behandling
5. Alle patienter skal, hvor det er faglig relevant, have mulighed for digital kontakt med psykiatrien og have mulighed for selv at booke tider i lokalpsykiatrien, og pårørende får adgang til at deltage i møder og samtaler via videokonference
6. Flere meningsfulde aktiviteter under indlæggelse
7. Systematisk undervisning af personale i god kommunikation med patienterne
8. Etablering af center for pårørendeinddragelse

Tema 2 lighed i sundhed – reducere ulighed i sundhed gennem at styrke forebyggelse og behandling af fysisk sygdom hos mennesker med psykisk sygdom.

9. Videreudvikling på monitorering af og analyser over udvikling i selvmord og livsstilsrelaterede sygdomme
10. Kompetenceudvikling i psykiatrien – fokus på psykiatriske patienters somatiske behov
11. Hjemmebesøg fra almen praksis
12. Et løft af indsats i almen praksis via årlige helbredsundersøgelser for mennesker med psykisk sygdom

Tema 3 samarbejde og forebyggelse - etablering af nye tilbud omkring mennesker med psykisk sygdom gennem:

13. Permanentgørelse af fremskudt funktion og fælles sparringteams på børne- og ungeområdet
14. Videreføre undervisning for lærere i grundskolens ældste klasser om mental trivsel blandt unge
15. Tage hånd om patienter der har gentagne udeblivelser, men som fortsat har et behandlingsbehov

16. Permanentgørelse af internetpsykiatrien
17. Specialistrådgivning til primærsektoren
18. Permanentgørelse af styrket samarbejde med institutioner for unge borgere under 20 år (mobilteams)
19. Integreret og fælles samarbejde om de mest sårbare borgere
20. Styrket indsats for de sværest psykisk syge med misbrug

Tema 4 bedre behandling – forskning, kvalitet og udvikling - fokus på bedre behandling gennem:

21. Udvikling af kliniske databaser
22. Fælles somatiske og psykiatriske senge til patienter med spiseforstyrrelse på Nyt OUH
23. Fortsat indsats for reduktion af tvang – herunder nyindretning af døgnafsnit, så dokumentationsarbejde i højere grad kan foretages sammen med patienterne
24. Der skal skabes de nødvendige forudsætninger for at anvende personlig medicin og big data inden for psykiatrien
25. Yderligere forskning i årsager til mental mistrivsel blandt børn og unge
26. Udvikling af nye telepsykiatriske og velfærdsteknologiske løsninger til flere patientgrupper
27. Innovativ tilgang til brugen af medicin og afprøve medicinreducerende tilgang på et udvalgt døgnafsnit

Tema 5 kapacitet og organisering – til passe kapacitet og organisering gennem:

28. Opjustering og reorganisering af sengekapaciteten – ny retspsykiatri i Esbjerg, ekstra sengeafsnit i Vejle og særlige pladser flyttes fra Vejle til Odense
29. Implementering af Sundhedsstyrelsens anbefalinger vedrørende intensive senge
30. Udvide døgnbehandling af børn op til 13 år - fra 5-7 døgnafsnit
31. Øget tilgængelighed til den ambulante behandling
32. Udvikling af den ambulante psykiatri
33. Arbejde med optimeringsmuligheder fra kapacitetsanalysen

Tema 6 fastholdelse, rekruttering og kompetenceudvikling – styrke dette gennem:

34. Strategisk partnerskab med faglige organisationer og relevante aktører omkring rekruttering
35. Måltrettet rekrutteringsindsats
36. Iværksættelse af lederudviklingsforløb for afdelings- og funktionsledelser
37. Tydelige karriereveje og optimering af brug af specialviden
38. Styrkelse af den lægelige videreuddannelse

Økonomi

De foreslåede anbefalinger indebærer, når de er fuld indfasat, samlet set varige driftsmerudgifter på 62,1 mio. kr. og anlægsudgifter på 124,5 mio. kr. (heraf 71 mio. kr. i forbindelse med OPP-projekt) ud fra de foreløbige vurderinger. Der er tale om foreløbig overslag, som skal kvalificeres nærmere. Planen indeholder desuden anbefalinger, som der endnu ikke er sat endelig økonomi på.

Mio.kr.	2020	2021	2022	2023	2024
Drift i alt:	47,3	55,8	62,1	62,1	62,1
Anlæg i alt:	23,5	33,7	33,7	33,7	0

Flere af anbefalingerne i udkast til psykiatriplan 2020-2024 kan kun realiseres gennem en tæt dialog med almen praksis og kommunerne. Region Syddanmark vil derfor, når planen endelig er vedtaget af regionsrådet i december 2019, sikre den fornødne dialog med almen praksis og kommunerne om realisering af de anbefalinger, der kræver deres medvirken.

I løbet af 2018 og 2019 er der offentliggjort en række udspil og planer for psykiatrien fra de centrale aktører: Sundhedsstyrelsens faglige oplæg, den tidligere regerings psykiatriplan, udspil fra Danske Regioner og fra KL. Region Syddanmark vurderer, at udkast til psykiatriplan 2020-2024 flugter med disse udspil.

Ud over den lange række af nationale udspil og initiativer, der er kommet de seneste år, er der aktuelt fortsat en stor national bevågenhed på psykiatriområdet generelt. Det må derfor forventes, at der i planperioden vil være yderligere nationale initiativer, som enten vil skulle inkorporeres i nærværende strategi eller supplere strategien. Den løbende erfaringsopbygning på baggrund af de mange initiativer kan selvsagt også indebære behov for justeringer i løbet af planperioden.

Høringsperiode

Udkast til psykiatriplan 2020-2024 sendes i høring i perioden 26. august til 11. oktober 2019 til relevante høringsparter, som fremgår af vedlagte liste. Når høringsperioden er afsluttet, vil administrationen bearbejde de indkomne høringssvar og fremlægge et justeret udkast til psykiatriplanen. Det vil være muligt for alle interesserede at komme med bemærkninger til høringssudkastet.

Planen layouts i en mere læsevenlig udgave forud for, den sendes i høring.

Indstilling

Psykiatri- og socialudvalget anbefaler over for regionsrådet:

At vedlagte udkast til psykiatriplan 2020-2024 sendes i høring.

Beslutning i Psykiatri- og socialudvalget den 13-08-2019

Udvalget anbefaler indstillingen over for regionsrådet.

Bilag

UDKAST høringsliste udvalg 070819

UDKAST høringsbrev 070819

Psykiatriplan udkast til høringsversion - 7. august 2019

Oplæg - Ny psykiatriplan 2020-2024 - pkt. 1, 13-08-2019

Punkt 2: Tilsyn på socialområdet

19/1300

Resumé

Socialtilsyn Syd har ansvaret for at godkende og føre tilsyn med Region Syddanmarks sociale tilbud. I forbindelse med tilsynet udarbejdes der tilsynsrapporter.

Psykiatri- og socialudvalget blev i april 2018 præsenteret for en status over scorerne for tilbuddene på socialområdet. Udvalget besluttede i denne forbindelse, at udvalget én gang årligt ønsker en status for tilsynsrapporterne.

Sagsfremstilling

På Region Syddanmarks socialområde udføres der bl.a. tilsyn af Socialtilsyn Syd. Tilsynet har

ansvaret for at godkende og føre driftsorienteret tilsyn med en række sociale tilbud, herunder døgntilbud for børn og unge og botilbud for voksne.

Socialtilsyn Syd er en af fem socialtilsynskommuner i landet og er organiseret under Faaborg-Midtfyn Kommune. Socialtilsynskommunerne understøttes af Socialstyrelsen.

Tilsynsrapporter

I forbindelse med et tilsynsbesøg eller en administrativ vurdering afrapporteres der blandt andet ved hjælp af tilsynsrapporter. Tilsynsrapporterne udarbejdes i forbindelse med et tilsynsbesøg eller en administrativ vurdering. Rapporterne indeholder Socialtilsynets bedømmelse og vurdering

af, om tilbuddet fortsat har den fornødne kvalitet og samlet set fortsat opfylder betingelserne for godkendelse, jf. §§ 6 og 12-18 i Lov om socialtilsyn.

Ud over en samlet vurdering af kvaliteten af tilbuddet indeholder tilsynsrapporten en gennemgang af de syv temaer fra Kvalitetsmodellen:

- Uddannelse og beskæftigelse
- Selvstændighed og relationer
- Målgruppe, metoder og resultater
- Sundhed og Trivsel
- Organisation og ledelse
- Kompetencer
- Fysiske rammer.

Under hvert tema er der en række konkrete indikatorer, der gives score fra 1-5 på. For hvert tema opgøres den gennemsnitlige score, hvor 1 er udtryk for ”i meget lav grad opfyldt” og 5 udtryk for ”i meget høj grad opfyldt”. Den samlede score for de syv temaer kan dermed gå fra 7-35.

Det er ikke hver gang, der er tilsynsbesøg, at der føres tilsyn med alle temaer. Såfremt der ikke

laves tilsyn i forhold til et givent tema ved et tilsynsbesøg/administrativ vurdering, så overføres scoren fra den seneste tilsynsrapport. Det betyder, at den nyeste tilsynsrapport og scorene heri vil stamme fra tilsynsbesøg gennemført på forskellige tidspunkter.

Status for tilsyn på Region Syddanmarks socialområde

Der er tilsynsrapporter for 16 organisatoriske enheder under Region Syddanmarks socialområde. De nyeste tilsynsrapporter er fra september 2018 til juni 2019.

De samlede scorer i tilsynsrapporterne varierer fra 29,2 (voksenområdet på Specialcenter Syddanmark) til 34,5 (Engbo Kerteminde, Handicapcenter Fyn). 10 af de 16 organisatoriske enheder har en samlet score på mindst 32 ud af 35 mulige.

En uddybende oversigt over de nyeste tilsynsrapporter ses i bilaget. Heraf fremgår det blandt andet, at der ikke for nogle tilbud på nogle af parametrene er givet scorer under 3,5 på skalaen fra 1-5.

Sammenlignet med status for tilsynene beskrevet for udvalget i april 2018 kan følgende vises:

	Tilsynsrapporter maj2017 – april2018	Tilsynsrapporter sept2018 – juni2019
Antal organisatoriske enheder	14	16
Laveste score	28,8	29,2
Højeste score	34,5	34,5
Antal enheder over 32 i score	7 (50 pct.)	10 (63 pct.)

Opsummeringen ovenfor viser, at status i år er stort set det samme som ved seneste afrapportering i april 2018 med en lille positiv tendens.

På regionsrådsmøde den 26. august 2019 præsenteres regionsrådet for resultater fra udvalgte indikatorer i forbindelse med en temaafrapportering om kvalitet på de sociale tilbud.

Indstilling

Til orientering.

Beslutning i Psykiatri- og socialudvalget den 13-08-2019

Til orientering.

Bilag

Oversigt over scorer i tilsynsrapporter

Punkt 3: Tolkegebyr

18/3377

Resumé

Der gives en status på opkrævning af tolkegebyret.

Sagsfremstilling

Patienter, der har behov for fremmedsprogstolkning i forbindelse med udredning og behandling hos praktiserende læge, praktiserende speciallæge eller på sygehus, har ret til at få stillet en tolk til rådighed.

Lov om ændring af Sundhedslovens § 50 om tolkebistand og den tilknyttede bekendtgørelse om tolkebistand efter Sundhedsloven trådte i kraft den 1. juli 2018. Dette betyder, at patienter, der har opholdt sig mere end tre år i landet, og som har brug for tolk, fra denne dato skal betale et gebyr for tolkningen.

Gebyrets størrelse afhænger af tolkeform og af, om der er tale om et ambulant besøg eller en indlæggelse:

Tolkeform	Beløb
Video/telefontolkning ved ambulant besøg	191 kr.
Fremmødetolkning ved ambulant	334 kr.
Video/telefontolkning ved indlæggelse (uanset antallet af tolkninger under samme indlæggelse)	957 kr.
Fremmødetolkning under indlæggelse (uanset antallet af tolkninger under samme indlæggelse)	1.675 kr.

Der opkræves dog ikke gebyr for:

1. Patienter, der som følge af nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne midlertidigt eller varigt har mistet evnen til at tilegne sig hhv. oppebære og anvende tilegnede danskundskaber.
2. Børn, der møder frem til behandling uden ledsagelse af forældre.
3. Forældre, der i forbindelse med behandling af et barn har behov for tolkebistand.
4. Personer fra det tyske mindretal, der har behov for tolkning til tysk.
5. Tolkning af det grønlandske og færøske sprog.

Undtagelse pga. nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne (pkt.1) kræver dispensation i form af en lægefaglig vurdering. Dispensationen kan være midlertidig eller permanent. Eventuelle udgifter til indhentelse af den lægefaglige vurdering afholdes af regionen.

Status på opkrævning af tolkegebyr

Ultimo april er der udsendt 3.981 fakturaer for samlet 1.172.750 kr.

Heraf er 749 fakturaer for i alt 234.205 kr. efterfølgende blevet krediteret. Kreditering sker fx, hvis patienten efterfølgende indsender dokumentation for, at patienten er undtaget tolkegebyret.

Af det resterende beløb på 938.545 kr. er der indtil nu betalt 157.305 kr.

For borgere, der ikke er i stand til at betale for tolkningen, tilbyder regionen en afdragsordning. For regninger, der ikke betales, udsendes en rykker, hvorefter sagen oversendes til skat med henblik på eventuel inddrivelse.

Ultimo juni 2019 har 2.470 personer fået dispensation for tolkegebyret i Region Syddanmark, og der er foreløbigt udbetalt 99.489 kr. for udstedelse af lægefaglig vurdering i forbindelse med tolkegebyret

Information til patienterne om tolkegebyr

Regionerne har i fællesskab udarbejdet en informationspjece om tolkegebyret på dansk, engelsk, arabisk, farsi, bosnisk, urdu, somali, polsk og tyrkisk (bilag vedlægges).

Derudover informeres der via infoskærme i venteværelser og på regionens hjemmeside.

Sagen forelægges også udvalget for det nære sundhedsvæsen.

Indstilling

Til orientering.

Beslutning i Psykiatri- og socialudvalget den 13-08-2019

Til orientering.

Bilag

Patientinformation om tolkegebyr

Punkt 4: Årsberetning 2018 fra Patientkontoret i Region Syddanmark

19/23834

Resumé

Årsberetning fra Patientkontoret i Region Syddanmark fremlægges til orientering.

Sagsfremstilling

Patientkontoret i Region Syddanmark udarbejder hvert år en årsberetning med det formål

at give et overblik over mønstre og tendenser i de henvendelser, der kommer til Patientkontoret. Årsberetningen skal sendes til Sundheds- og Ældreministeriet.

Patientkontoret er en servicefunktion, der skal vejlede og støtte patienter, der har brug for det. Kontoret er placeret i regionshuset i Vejle.

Patientkontorets funktionsområde er beskrevet i sundhedslovens § 51 2.

Patientvejlederne skal:

- vejlede og rådgive patienter om patienters rettigheder, herunder reglerne om adgang til behandling, frit og udvidet frit sygehusvalg, ventetider m.v.
- vejlede om klage- og erstatningsadgange inden for sundhedsvæsenet og kan bistå med at udfærdige og fremsende klager og erstatningskrav til rette myndighed.
- informere praktiserende læger og speciallæger om reglerne om frit og udvidet frit sygehusvalg og om deres patienters valgmuligheder i sygehusvæsenet.
- Patientkontorerne er udpeget som nationale kontaktpunkter, hvilket betyder, at vi skal informere, vejlede og rådgive patienter fra såvel Danmark som andre EU/EØS lande om reglerne om behandling i såvel Danmark som i andre EU/EØS lande.
- Patientkontoret skal også kunne vejlede om de kommunale sundhedsydelser samt om danske og udenlandske patienters klagemuligheder.

Patientkontoret arbejder uafhængigt af driftsmyndighederne i regionshuset og på sygehusene og kan med patientens mundtlige samtykke hjælpe med at afklare og udrede eventuelle misforståelser mellem patienter og sundhedspersoner.

I 2018 modtog Patientkontoret 13.444 henvendelser.

Indstilling

Til orientering.

Beslutning i Psykiatri- og socialudvalget den 13-08-2019

Til orientering.

Bilag

Patientkontoret - Årsberetning 2018

Punkt 5: Forslag til mødekalender 2020

19/134

Resumé

Forslag til psykiatri- og socialudvalgets mødekalender for 2020.

Sagsfremstilling

Forslag til psykiatri- og socialudvalgets mødekalender for 2020 fremlægges til godkendelse:

- Tirsdag den 7. januar 2020, kl. 14-16
- Tirsdag den 28. januar 2020, kl. 13-15
- Tirsdag den 3. marts 2020, kl. 14-16
- Tirsdag den 14. april 2020, kl. 14-16
- Onsdag den 27. maj 2020, kl. 14-16
- Tirsdag den 23. juni 2020, kl. 14-16
- Tirsdag den 3. august 2020, kl. 14-16
- Mandag den 7. september 2020, kl. 14-16
- Tirsdag den 6. oktober 2020, kl. 14-16
- Tirsdag den 3. november 2020, kl. 14-16
- Tirsdag den 8. december 2020, kl. 14-16

Indstilling

Det indstilles, at psykiatri- og socialudvalget godkender forslag til mødekalender for 2020.

Beslutning i Psykiatri- og socialudvalget den 13-08-2019

Udvalget godkendte forslag til mødekalender med den bemærkning, at udvalget ønsker, at møderne begynder en halv time senere, dvs. kl. 14.30. Administrationen undersøger mulighederne.

Punkt 6: Mødekalender 2019

19/134

Resumé

Psykiatri- og socialudvalgets mødekalender for 2019.

Sagsfremstilling

Psykiatri- og socialudvalget har godkendt følgende mødekalender for 2019:

- Tirsdag den 17. september 2019, kl. 13-15, regionshuset (sundhedsudvalgsmøde kl.15.00)
- Tirsdag den 8. oktober 2019, kl. 14-16.30, retspsykiatrien i Middelfart
- Tirsdag den 12. november 2019, kl. 15-17.30, børne- og ungetilbud ved Udby
- Tirsdag den 3. december 2019, kl. 13-15, regionshuset

Indstilling

Til orientering.

Beslutning i Psykiatri- og socialudvalget den 13-08-2019

Til orientering.

Punkt 7: Eventuelt

19/134

Beslutning i Psykiatri- og socialudvalget den 13-08-2019

- Orientering om sammenlægning af Elevhjemmene Fredericia med Børne- og Ungehusene Udby.
- Orientering om håndtering af patienter hos en afdød privatpraktiserende psykiater på Fyn.
- Status på politianmeldelse fra Arbejdstilsynet.
- Orientering om udmøntning af Budget 2018 (2 mio. kr.) til samarbejde mellem psykiatri og arbejdsmarked.